

“Quan les dones se’n van del camp és quan les finques s’abandonen”

“La qualitat de vida dels menorquins ha de partir de la recuperació absoluta de les explotacions agràries”

La tasca de comandar una conselleria insular és més aviat feixuga i deixa poc temps per al lleure i per a la vida personal. La consellera d’Agricultura i Medi Ambient del Consell Insular de Menorca, Antònia Aliés (Ferrerries, 1965), veu clar quins inconvenients comporta la dedicació política en cos i ànima.

ració formal que la UNESCO va fer el 8 d’octubre del 1993, atenent l’alt grau de compatibilitat aconseguit entre el desenvolupament de les activitats econòmiques, el consum de recursos i la conservació d’un patrimoni i d’un paisatge que ha mantingut, i manté encara avui, una qualitat excepcional. En aquests moments, el nou govern de progrés de les illes Balears ho té damunt la taula per aprovar aquesta llei que ens portarà finalment a Menorca l’Agència de la Reserva de la Biosfera.

—Parlau-nos del pacte agrari.

—Fa poc que vam tenir una reunió

dels consells insulars de les Illes Balears —en la qual, per cert, érem tot dones—, que va servir per a crear un espai de trobada i reflexió, per entendre què representa el sector agrari, on les claus bàsiques són la conservació del territori i del paisatge. En aquesta petita cimera vam dissenyar el pla de xoc. Una de les qüestions que vam abordar a fons va ser la cerca d’una solució al preu dels pinsos, que ha pujat molt. Trobar-nos i dialogar va servir per a atacar el problema de manera conjuntural i estructural, i penso que anam pel bon camí.

—Quina és en aquest moment la situació del sector agrari a Menorca?

—La legislatura passada vam haver de lluitar contra els elements. Després de quatre anys, ara començam a fer un balanç més positiu de la situació, però encara hi treballam de valent. El sector agrari és estratègic, perquè el volem com un identificador de la qualitat i la sostenibilitat de Menorca. Reorientar, reconvertir i diversificar les explotacions agràries són els nostres objectius en aquest sector.

—Però encara es continuen tancant finques?

—No, de cap manera. L’any passat Menorca ja no va tancar cap explotació agrària. Ara, després de vint anys seguits d’esforços, tenim més titulars d’explotacions. El contracte agrari del Consell Insular o de la reserva de la biosfera, per exemple, incentiva l’explotació amb un 15% d’increment sobre la subvenció concedida si hi treballa una dona, perquè, casualment, quan les dones se’n van del camp és quan les finques s’abandonen, i això avui Menorca no s’ho pot permetre.

—No hi ha sostenibilitat sense subvencions?

—És un fet molt complicat, perquè Menorca és una terra molt feixuga agràriament, a causa de la situació geogràfica. Els menorquins podríem haver optat pel turisme en massa i la destrucció del territori, cosa que era més fàcil, però gens sostenible. I ens vam decantar cap a la recuperació del sector agrari i l’incentiu afegit als treballadors d’aquestes explotacions, perquè sense una remuneració digna això no és possible. La qualitat de vida dels menorquins ha de partir de la recuperació absoluta de les explotacions agràries i de la dedicació exclusiva d’aquestes persones a la seva feina. Només així l’illa continuarà essent verda, neta i sostenible. Per això incentivem al màxim aquestes iniciatives de prosperitat comuna.

—Quantes explotacions adaptades

a la normativa europea hi ha avui a Menorca? Van augmentant?

—Fa tres anys teníem 53 finques que s'havien incorporat a la normativa per a poder aconseguir ajuts oficials. Avui en tenim 79 en aquestes condicions, i, per posar-ne un exemple, us diré que des del 2006 al 2007 s'hi van incorporar 11 explotacions noves. De moment anem a un bon ritme. No se'n tanca cap, sinó que, al contrari, s'hi incorporen totes les que s'adapten, i crec que el ritme es mantindrà perquè es un projecte que va a l'alça. Jo diria que en aquests anys vivents encara se n'hi afegiran una vintena més. No se'n creen de noves, però sí que s'adapten les existents, cosa que ens satisfà absolutament.

—Quins nous projectes té avui la conselleria que encapçalau?

—Mireu, per exemple, Menorca té dos escorxadors i encara en necessita un altre. I també hem de deixar l'illa lliure de transgènics, perquè les llavors autòctones són les que ens interessen i les que ens donen qualitat a les plantacions. Mitjançant el banc de llavors que tenim a la Granja, l'escola d'agricultura que depèn del Consell Insular de Menorca, recuperem aquestes espècies en perill d'extinció. Una altra fita són els productes com el vi menorquí, la mel i els formatges, productes de qualitat i reconeguts per les indicacions geogràfiques o les denominacions d'origen. Això dóna bon nom a Menorca. Aquestes tres tasques, per exemple, són objectius de primer ordre, a banda de molts més, és clar.

—Hi ha algú que us critiqui la gestió actualment?

—En el pla polític no hi hauria d'haver cap confrontació. Durant la legislatura passada, vaig trobar a faltar la solidaritat del Partit Popular amb el sector agrari. Crec que ens haurien de donar la mà, perquè potser alguns dels propietaris de les explotacions que ajudem poden ser votants seus. Pens que cal sumar i no pas restar. Jo demanaria a l'oposició del PP que col·laboràs amb les iniciatives del CIME, perquè beneficien tots els menorquins. Pens que la col·laboració ha de ser conjunta entre tots els partits polítics i la ciutadania. Si estimam el camp de Menorca i veiem què representa, sens dubte hi hem de donar suport tots.

"Menorca ha de tenir alternatives al model únic de sol i platja del PP"

—És a dir, que el Partit Popular us posa bastons a les rodes? Quin paper hi tenen, avui, els conservadors al Consell Insular de Menorca?

—En l'àmbit insular hi ha hagut un gran desori dins la formació de Rajoy, però en tot cas són coses que jo no he d'avaluar perquè formen part de la seva problemàtica interna. Ara bé, trobo que el PP posa dificultats per dur projectes endavant, per bé que ells no tenen un projecte per a Menorca. Trobo a faltar una preocupació veritable d'aquest partit per l'illa. Quan proposen alguna cosa sempre sol ser relacionada amb la crispació i la confrontació, amb la desconstrucció en definitiva, i no pas amb mesures edificants i vàlides per a tots els menorquins. Crec que no presenten cap projecte comú positiu dins el lloc que ocupen com a oposició al Consell Insular i, en canvi, sempre miren interessos personals i particulars: eixamplar carreteres, asfaltar sense complexos i *balearitzar* el territori; però Menorca ha de tenir alternatives al seu model únic de sol i platja. I, si no, mireu Menorca i mireu la resta.

"Els nostres objectius bàsics són centrats en la recuperació de l'agricultura i en la sostenibilitat"

—És a dir, que Menorca no creix, ni creixerà més?

—De fet, Menorca no ha crescut tant com Mallorca o Eivissa, i ho ha fet més equilibradament. I si és cert que no té grans pujades, tampoc no té grans davallades, per la qual cosa l'illa és bona per a tothom, i sobretot per als menorquins i els residents, que som els que hi vivim.

—Hi ha algú d'algun altre indret geogràfic que s'hagi interessat en el model sostenible que propugneu i adaptau?

—Doncs hi ha més comunitats, com ara el Principat de Catalunya. Es van fixar en nosaltres perquè vam engegar el contracte agrari molt abans que ells el contracte d'explotació que ofereix la Generalitat de Catalunya. També formam part del projecte transnacional anomenat LEADER, i que ens fa tenir contactes i relacions amb més illes europees, des de Finlàndia fins a Malta, passant per Xipre, Irlanda, Suècia i les illes Shetland escoceses. N'estam molt satisfets, d'aquests intercanvis, perquè enriqueixen els projectes comuns que tenim tots els europeus.

—Quin llibre llegiu, senyora Aliés?

—Doncs he acabat fa molt poc una obra d'Ángeles Mastretta, que es diu *Maridos*, i que és una ironia sobre la dona xilena. També acab de començar una obra de Doris Lessing molt divertida que es diu *La clivella*.

—Tots els menorquins tenen barca?

—Supòs que molts sí que en tenen. Viure enmig de la mar no és sinònim de ser de mar. Jo, per exemple, sóc de Ferreries, que és terra endins, i visc a Mercadal, que és al centre de l'illa. No hi ha lloc, doncs, per a la barca, si bé tinc amics que en tenen.

—Marxeu gaire sovint de Menorca?

—Sempre que puc. Crec que és molt necessari viatjar i desconnectar, i viatjar per relax ens obre la visió i la perspectiva. Viatj i recoman de fer-ho.

—A què renunciariéu per amor?

—Estimar una persona no és qualsevol cosa, i cal respectar-la i compartir tot allò que sigui possible amb ella. Això sol ja significa renunciar a moltes coses, que en tot cas són renunciabls de bon grat.

Santi Capellera